4' JAARGANG. N. 170 PRIJS : 5 CENTIEM VRIJDAG, 22 JUNI 1917.

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk — Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland. (Etapengebied uitgezonderd) 3.75 fr. per kwartaal (alle kosten inbegrepen)
Men wende zich tot de postkantoren.

BEHEER EN PUBLICITEIT :
Anspachlaan, 75 (Beurs)
Kantoor te GENT:
158, Kortrijksche Steenweg.

Verschijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft.
Ongevraagde stukken worden, in geval van niet opneming, enkel teruggezonden zoo er het noodige porto is bijgevoegd.

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN :
75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Publiciteit DE CERF 54-56, de Brouckereplein.
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat Brussel

VRIJE TRIBUNE.

De Reis naar Berlijn.

Door Dr. Lucien Brulez, Lektor aan de Hoogeschool te Gent.

N. d. R. — Het zal velen onzer lezers misschien verwonderen, dat wij thans terugkomen op een feit, dat reeds meer dan twee maand oud is. Feiten als deze, waarover wij 't hier hebben, die op 't oogenblik zelf van het gebeuren eenige ontsteltenis verwekken, laat men liefst eenigen tijd tot bezinking komen om ze dan met rustiger gemoed te overwegen.

Het is echter onjuist, zooals de passieven wel eens vertellen, dat de reis naar Berlijn geheel de aktieve gelederen zou overhoop geworpen hebben. Het is ons om de waarheid te doen en wij zien slechts een zeer enkele Vlaamschgezinde, die zich op 't eerste oogenblik heeft laten opschrikken. Dit was dan trouwens nog niet zoozeer door de reis zelf, die immers niets abnormaals bevat, aangezien de Belgische regeering toch ook vroeg of laat met de Duitsche regeering zal gaan onderhandelen, dan wel door onvoldoende vertrouwen in het opzet er van. Wij zijn overigens overtuigd dat reeds de meesten dier aktivisten het inzien, dat ze 't kind met 't badwater weggooien door te pruilen over een daad, die hen minder bevallen heeft. Onze beginselen zijn gaaf, spijts alles. En het gaat nu in de eerste plaats om de beginselen en niet om de uiterlijke zwakheden of de tijdelijke afvalligheden van dezen of genen.

Twee maand is het dan ook geleden, dat Dr. Lucien Brulez onderstaande beschouwingen neerschreef voor een Hollandsch blad, maar die toen ook voor openbaarmaking minder geschikt leken.

Thans dat wij de dingen weer wat rustiger overwegen, willen wij de beschouwingen van Dr. Brulez wel inlasschen. Wij hebben er echter hier en daar wat uit weggelaten, dat al te verouderd of te specifiek voor Hollanders was. Het verband heeft daar wat onder geleden, maar gezien het zeer moeilijke verkeer hebben wij den schrijver niet kunnen de gelegenheid geven dit weer te herstellen.

Onze lezers zuullen daarvoor echter vergoeding vinden in de alleszins persoonlijke en belangwekkende beschouwingen van den schrijver. Zij zullen daarenboven niet uit het oog mogen verliezen, dat het stuk eerst voor Hollandsche lezers was bestemd.

× × ×

Aan een onzer meest verdienstelijke strijdgenooten, die mij om een alzijdig oordeel vroeg over den stap door den Raad voor Vlaanderen gedaan, antwoordde ik met volgenden uitvoerigen brief:

I. De Uitslagen.

Op uw verzoek stelling te nemen tegenover den stap door de afgevaardigden van den Raad voor Vlaanderen te Berlijn gedaan, antwoord ik kort en duidelijk: dat ik hem niet alleen volkomen billijk, maar hem tevens begroet als een verheugend verschijnsel in onze Vlaamsche Beweging.

Om met dit laatste te beginnen : 1° Het is een verheugend verschijnsel van Vlaamsch besef voor politieke werkelijkheid en tucht in het openbare optreden. De Raad van Vlaanderen mag er aanspraak op maken te spreken namens de eenstemmige algeheelheid der Vlaamschgezinde opinie alhier. 2° Verheugend des te meer, omdat op die eenstemmigheid een stempel is gedrukt door de ambtelijke erkenning vanwege het Duitsche Rijk, waarmede toch ook de meest koppige oorlogsgezinde van de andere zijde eensdaags in onderhandeling zal moeten treden. De Nationaal-Vlaamsche partij is een faktor die zal medetellen in de vredesonderhandelingen; dat staat nu vast. 3° Verheugend is daarbij de houding der Duitsche Rijksleiding, haar openlijk en gematigd optreden tegenover België, de blijvende steun die ze aan de Vlaamsche zaak belooft.

Het valt niet te ontkennen dat een goed deel der Vlaamschgezinden, en wij allen eenigermate, de Duitsche bedoelingen (en toch niet zonder reden!) mistrouwen. Duitschland had er niet tegen opgezien ons volk mede onder den voet te loopen bij het forceeren van het Waalsche Maasdal; en nu wilde het Vlaanderen tegen den Belgischen staat uitspelen, om des te beter het geheel te kunnen inpalmen! Welke Vlaming zou zoo naief zijn zich voor zoo'n wagen te spannen? Tot in den laatsten tijd konden wij wel het woord doen voor de waarheid en het Vlaamsche levensbelang, maar werd er niet dan met schroom gehandeld. Want wij hadden geen werkelijke waarborgen! De Gentsche hoogeschool is het eerste pand geweest. Nu is een basis gevonden van wederzijdsche verstandhouding, die het gemeenschappelijk werken zal vergemakkelijken: wij hebben de kennis onzer nooden en wenschen; Duitschland heeft de macht en de wil om er in te voorzien. Het is zeer verheugend voor ons, en veelbetéekenend voor de kracht onzer beweging, dat het Duitsche Rijk, dat ons natuurlijk niet uit belanglooze liefde alleen zal helpen, in de verwezenlijking van het Vlaamsche ideaal een machtige waarborg ziet voor een duurzame pacifikatie van West-Europa. Hoe sterker onze goede zaak staat, hoe lichter de andere garantiën zullen zijn, die van het herstelde België zullen geëischt worden. In dien zin werken wij (onrechtstreeks, dat bekennen wij) als goede Belgische patriotten, waarvoor Le Hâvre op zijn minst, zoo niet de Entente ons dankbaar zouden moeten zijn. Wel-is-waar verdienen wij den ondank van de menschen die nog steeds droomen Berlijn in te nemen en den linker Rijn-oever te annekteeren.

Zeer verheugend zijn de voorloopige resultaten.

1. De vraag om terugkeer der weggevoerde werkloozen is een goed begin der werkzaamheden. Deze stap heeft een diepen indruk op het mindere volk gemaakt. Het welwillende onderzoek, van uit Berlijn toegezegd, heeft veel verbittering weggenomen en het Vlaamsche prestige versterkt.

2. Een beslissing van principieël belang is gevallen : de volledige doorvoering der bestuurlijke scheiding. Voorloopig: want aan het eigenlijke staatsrechtelijke regiem voor den vrede te raken verbood het internationaal recht. De eindelijke hoofdkwestie blijft dus hangen. Zij zal bij den vrede moeten worden opgelost en de bestuurlijke scheiding daarin haar politieke bekrachtiging vinden. Terwijl wij afwachten wat de theörie der bestuurlijke scheiding zal opleveren, is het intusschen een gelukkig en veelbelovend feit dat Brussel ons wordt teruggegeven en Namen als zetelplaats aan het Waalsche bestuur werd toegewezen. Dat is meer dan wij durfden te hopen, maar het is niet meer dan rechtvaardig : de taalgrens loopt bezuiden Halle. Suum cuique! De hoofdoorzaak zelve der Fransche besmetting in Vlaanderen — de bureaukratie — moet uitwijken. Helaas heeft die oorzaak sinds de Burgondiërs reeds allerverderfelijkst gewerkt. De Brusselsche Fransche burgerij bestaat grootendeels uit nakomelingschap van de gesiachten Franschsprekende beambten, die voor hunne kinderen de beste plaatsen in het Vlaamsche sociale leven hebben in beslag genomen. Maar, aan zich zelf overgeleverd en niet meer van buiten aangevuld, zal die Fransche burgerij wel mettertijd uitsterven of opgaan in ons vruchtbare volk. De vervlaamsching van ons openbaar leven is een werk van geleidelijkheid en geduldige volharding, waarbij de beste wil der individuën te kort schiet, en de stomme kontinuiteit van het staatsmekanisme aangewend moet worden. Het is goed dat de Duitsche Rijksleiding ook dit heeft begrepen.

II. Het Middel.

Gij ziet, ik ben heel optimistisch. En op uw vraag naar de rechtmatigheid van den gedanen stap zou ik kunnen antwoorden met « het doel heiligt de middelen ». Maar ik meen dat, buiten het rechtvaardige doel om, de middelen zelf zich heel goed laten verdedigen. Het gaat immers om een bestuurlijke aanpassing die met het Belgische staatsrecht heel goed is te vereenigen. En wie kon die vraag beter beoordeelen dan de direkteurengeneraal der onderscheidene departementen, waarvan er drie naar Berlijn zijn gegaan: de heeren Tack, Verhees en Vernieuwe? Beide laatsten waren reeds vóór den oorlog direkteuren van de departementen van arbeid en landbouw, zoodat voor deze de bestuurlijke scheiding voor ons weinig moeilijkheden zal medebrengen. De heer Tack is direkteur-generaal voor het hooger onderwijs, wel-is-waar nieuw benoemd, maar een figuur van aanzien in de Vlaamsche Beweging. Hij sprak stellig voor het geheele onderwijs (voor zijne kollega's Meert en Libbrecht en zijn chef, de sekretaris-generaal Cooremans, reeds direkteur vóór den oorlog) en was buitendien de woordvoerder voor de algemeene zaak. De vier andere afgevaardigden zijn vooraanstaande mannen uit de katholieke partij, de regeeringspartij in België. Aan hun hoofd Borms, de Messias der Vlaamsche opstanding.

Mij dunkt dat men moeilijker voor den gewichtigen stap meer gezaghebbende personen had kunnen vinden. Enkele uitgeweken Belgische Kamerleden hebben echter gemeend te moeten protesteeren tegen deze « onverantwoordelijke » daad, gepleegd door personen die « niets vertegenwoordigen ». Zij brengen ons in het geheugen René de Clercq's spottend: « In België heeten de Kamerleden « volksvertegenwoordigers ». » De ontstemming dezer « Vlaamsche leiders » valt te begrijpen, indien men bedenkt dat juist in en door hunne afwezigheid het Vlaamsche recht werkelijkheid wordt. Er wordt inderdaad leelijk afbreuk gedaan aan hunne autoriteit: zij verliezen hun reden van bestaan, en hun prestige langs beide zijden, bij de Belgische regeering, die ziet dat de Vlamingen haar agenten niet volgt, en bij ons volk, dat zich afvraagt hoe het komt dat die heeren nooit hebben kunnen verwezenlijken wat nu van zelf gaat. Inderdaad, hunne positie is verre van aangenaam en hunne ontstemming begrijpelijk. Hunne « volksvertegenwoordiging » wordt nu eerst in haar wezen ontbloot. Om een voorbeeld te nemen onder de in Holland verblijvende passieven: van Cauwelaert is « volksvertegenwoordiger », Hoste en De Swarte zijn het niet. Getuigt dat feit van meer Vlaamsche verdienste bij den eerste? Allerminst. Maar hij was kandidaat op een plaats waar de katholieke partij sterk stond, terwijl Hoste te Roeselaere, een katholieke burcht, er niet in slaagde den eersten liberalen zetel te veroveren en De Swarte zich vruchteloos voorstelde als socialist voor Brussel, voor Leuven, voor Aalst..... Wil dat nu zeggen dat de heer van Cauwelaert iets vertegenwoordigt op politiek gebied, en de heeren De Swarte en Hoste niets? Het tegendeel is de waarheid. Voor zoover ik weet, hebben beide laatsten juist meer politiek talent, waarmede ik geen kompliment bedoel. Het is een heel juiste opmerking, vóór een jaar ongeveer door den Antwerpschen korrespondent van « Het Vaderland » gemaakt: « dat de politiek den heer van Cauwelaert heeft verminderd ». Hij beloofde namelijk veel meer als geleerde, als wijsgeer. En ik betreur het zeer hem niet aan mijn zijde te zien te Gent. Met de beste bedoelingen en gegronde ambitie is de heer van Cauwelaert op aandringen van zijn vrienden die zijn welsprekendheid voor de politiek wilden gebruiken, uit Zwitserland teruggekeerd en is in de rechten gaan studeeren te Leuven met de hoop aldus politieke degelijkheid op te doen. Juristerij echter is geen wetenschap; alleen een formalistische techniek. De heer van Cauwelaert zal zich bedrogen hebben gezien in zijne hoop de sociale nooden der Vlamingen te leeren kennen en daarin te kunnen verhelpen. Ik had dezelfde illusie, ben ook dokter in de rechten geworden, en heb mij daarna gehaast dit deel van mijn studie te vergeten. Heusch! van Cauwelaert zou dat ook moeten doen en terugkeeren tot de wetenschap. Misschien zal hij dan veel beter Vlaanderen « vertegenwoordigen » dan hij het nu doet!

Dit alles, om de onwezenlijkheid en ongegrondheid van de aanspraak onzer Kamerleden op het monopolie der verantwoordelijkheid aan te wijzen.

(Wordt voortgezet.)

Onze Studenten en onze Strijd.

De « Politieke Studentenkommissie » verzoekt ons volgenden oproep te willen inlasschen:

De Studenten aan 's Rijks Hoogeschool te Gent, leden van het Gentsch studentenkorps:

Gezien de bestaande mogelijkheid der ontvoogding van Vlaanderen en der inrichting van de Vlaamsche gemeenschap naar moderne staatsbegrippen;

Zich herinnerend de groote rol steeds door de studenten in elk nationale strijd gespeeld;

Gezien de wenschelijkheid dat van uit de Gentsche Universiteit eene verjongde gedachte over het vaderland uitgaat;

Eensgezind in de meening dat de studenten, willen zij hun maatschappelijke plicht getrouw blijven, in deze tijd van herwording aktief moeten optreden in de nationaal Vlaamsche politiek, en het hunne bijdragen tot de verwezenlijking van een sterke, sociale, zich aan de Zuid-Nederlandsche aard aanpassende staatkundige inrichting van de Vlaamsche natie;

Gezien de omstandigheden het onmogelijk maken dit te verwezenlijken zonder speciale organisatie.

Hebben uit hun midden eene politieke studentenkommissie samengesteld. Die zal in voeling treden met de Vlaamsche politieke stroomingen, zich op de hoogte houden van de nationale gebeurtenissen en aktief medewerken aan de bestuurlijke en politieke vrijmaking van Vlaanderen.

De politieke studentenkommissie (G. S. C.) werd als volgt samengesteld:

Voorzitter: de heer A. Mulier;
Sekretaris: de heer B. van Genechten;
Leden: de heeren J. Demarrez, A. Moens en A. Strijhers.

De Russische Revolutie.

De bedrijvigheid van den Raad van Arbeiders en Soldaten.

« Daily News » vernoemt uit Sint-Petersburg, dat de Raad van Arbeiders en Soldaten eene kommissie heeft benoemd bestaande uit vijftien leden, die belast is met het voorbereiden van de stemming over oorlog of vrede.

De uitslag der leening.

Men meldt uit Stokholm, dat de Russische vrijheidsleening in het geheel slechts 1,2 milliard roebel heeft opgebracht, terwijl men op een minimum van 3 milliard gerekend had.

Een nota aan de Entente.

In het slot van de openbare mededeeling van Terestsjenko aan Thomas dat ons door het W. T. B. werd overgemaakt, sloop een vergissing, die tot valsche opvattingen kan leiden. Het handelt over de Londensche overeenkomst aangaande een afzonderlijken vrede en luidt als volgt: « Maar eene der overeenkomsten die den 5 September 1914 te Londen werd onderteekend en later openbaar gemaakt, en welke voor een der verbonden machten een afzonderlijken vrede uitsluit, zal op de samenkomst niet tot bespreking gesteld worden. » De vraag zal dus niet besproken worden en de overeenkomsten zullen dus waarschijnlijk niet betwist worden.

Anarchisten aan het werk.

SINT-PETERSBURG, 19 Juni. — De anarchisten hebben zich in het bezit gesteld van het bureel en de drukkerij van het republikeinsch blad « Roeskaja Volja ».

Tegen Kerenski.

STOCKHOLM, 20 Juni. — De sociaal-revolutionnairen sloten Kerenski in Sint-Petersburg uit als voorzitter van hun partij, daar zijn optreden aan het front niet met hun programma overeenstemt. Op de algemeene vergadering der Oekreensche boeren in Kief had er ook een scherpe tegen Kerenski gerichte betooging plaats, daar deze het houden van een Oekreensch soldatenkongres verboden heeft. De konferentie verklaarde dat dit verbod een inbreuk is op de door de nieuwe regeering toegestane vrijheid van vergadering.

Siberië onafhankelijk?

STOCKHOLM, 20 Juni. — « Roeskoje Slowo » vernoemt uit Tomsk dat het nieuw gevormde Siberische onafhankelijkheidskomiteit eerlang de onafhankelijkheid van Siberië zal afkondigen. In talrijke steden van Siberië heerscht er volkomen anarchie, welke door de landverhuizers nog vergroot wordt. De uitvoerende kommissie van het nieuw gevormde onafhankelijkheidskomiteit verbood den uitvoer van levensmiddelen naar Europeesch Rusland. « Oetro Rossi » schrijft dd. 13 Juni, dat het tegenwoordige kabinet voor het staatsbankroet van Rusland werkt. De uitlatingen van Skobelef, dat er een radikale verandering moet gebeuren in het geldwezen, is in dezen zin uit te leggen : wordt het land in bankroet verklaard, dan is het bijna zeker, dat Japan ongeveer 180 millioen roebel zal eischen en zich zal schadeloos stellen door inbezitnemen van Siberisch grondgebied.

Aanhouding van anarchisten.

SINT-PETERSBURG, 20 Juni. (Reuter.) — Troepen drongen in de bureelen van het blad « Roeskaja Volja » en namen de anarchisten, welke zich meester van het blad gemaakt hadden, aan.

LANDBOUWERS
Leest geregeld de rubriek
LAND- EN TUINBOUW
die wekelijks in de *Gazet van Brussel* verschijnt.

BUITENLAND

ENGELAND

Botsingen in Ierland.

KARLSRUHE, 20 Juni. — Volgens een bericht uit Londen van de « Matin » hadden er te Dublin tusschen de politie en de Sinn-Feiners nieuwe botsingen plaats. De vergaderingen van Sinn-Feiners werden weder verboden.

Maatregelen.

LONDEN, 20 Juni. — Ambtelijk wordt medegedeeld, dat de koning het wegens den aard van den huidigen oorlog wenschelijk heeft geacht, dat de prinsen van zijn familie, die Duitsche namen en titels voeren, deze titels afleggen en van nu af Britsche familienamen dragen. Ingevolge dit besluit heeft de koning een markiezaat aan den hertog van Teck, een graafschap aan prins Alexander van Teck, een markiezaat aan Louis van Battenberg en een makiezaat aan Alexander van Battenberg verleend.

GRIEKENLAND

De Geallieerden in Griekenland.

Men meldt uit Geneve, dat de hooge kommissaris der Geallieerden te Athene, de heer Jonnart, de interneering van Goenaris en kolonel Métaxas bevolen heeft. De Fransche troepen hebben op haren opmarsch in Thessalië Pharsala bereikt.

De koning in Zwitserland.

Men meldt uit Lugano, dat koning Konstantijn Dinsdagavond aldaar is aangekomen. Het station was door troepen afgezet. Verschillende bladen verzekeren dat de koning zich voorloopig te Thusis in Grauwbunderland zal vestigen.

Koning Konstantijn in Lugano.

LUGANO, 20 Juni. — Koning Konstantijn is hier aangekomen. Rond 6 3/4 uur kwam de bijzondere trein aan. De statie was door soldaten bezet; vóór het gebouw bevond zich nochtans een groote menigte nieuwsgierigen. Bij het verlaten van de statie groette de koning het volk en nam den hoed af. Het publiek zegde over het algemeen niets; eenige lieden enkel groetten. De koning zag er gezond en krachtig uit; de koningin was een weinig aangedaan.

De Grieksche gezant te Bern hecht er een zeker belang aan dat de koning tot-nog-toe niet formeel afstand heeft gedaan. In ieder geval is er vooralsnog nog van geen akte van afstand sprake. De rechtvaardige opvatting is slechts deze, dat de koning door geweld werd gedwongen zich van zijn volk los te rukken, het land te verlaten en te reizen. Intusschentijd heeft hij de kroon aan zijn zoon overgelaten, die eenigszins het ambt van regent waarneemt.

Verklaring van Jonnart.

BERN, 19 Juni. — De « Matin » meldt : De bezette Grieksche havens Patras, Korinth en Pireus worden tot hulp-oorlogshavens der bondgenooten verklaard.

Tegenstellingen.

ATHENE, 20 Juni. (Reuter.) — Uit den Peloponneus vernemen wij het volgend onbevestigd nieuws, dat generaal Popoelas weigert de nieuwe regeering te erkennen en van plan is een eigen regeering in den Peloponnesus in te richten.

ITALIË

Tegen koning Konstantijn.

BERN, 20 Juni. — Gisteravond hadden er in Lugano betoogingen tegen den koning van Griekenland plaats, en het schijnt zelfs dat men tot gewelddaden tegen den koning overging. De koning moest in een lokaal vluchten en van daar werd hij door den prefekt der stad, onder bescherming van troepen en politiebedienden naar het « Palast-Hôtel » geleid. Ingevolge dezer onlusten werd een Italiaan aangehouden. Een onderzoek werd ingesteld.

OOSTENRIJK-HONGARIJE

De krisis.

WEENEN, 20 Juni. — Volgens de avondbladen zette minister-voorzitter graaf Clam-Martinitz heden voormiddag de onderhandelingen met de partijen voort om, volgens het bevel van den keizer, het kabinet te veranderen. De ministerpresident had 's voormiddags een onderhoud met de leiders der Polen, dat twee uren duurde en dat 's namiddags voortgezet werd. Men denkt dat de meeningsgeschillen tusschen de Polen en de regeering zullen bijgelegd worden. Naar verluidt, doet de ministervoorzitter pogingen om een definitief en niet een voorloopig ministerie te vormen, dat niet alleen het arbei-

programma van de zomerzitting zal afwerken, maar ook na deze daging voor den opbouw van Oostenrijk-Hongarije zal werken.

Verloving.

WEENEN, 20 Juni. — Men meldt de verloving van aartshertog Maximiliaan met de tweede dochter van den eersten opperhofmeester prins Konrad zu Hohenlohe-Schillingsfürst, prinses Franciska.

ZWEDEN

Geen passen voor de Italiaansche socialisten.

De « Corriere della Sera » meldt: De regeering heeft geen passen afgeleverd voor het bezoek der konferentie van Stockholm. Deze kwestie wordt door den ministerraad zelfs behandeld.

VEREENIGDE STATEN.

De regeling van den uitvoer.

NIEUW-YORK, 19 Juni. — De berichtgever van Washington van de « Associated Press » deelt mede, dat het staatsdepartement en het departement van handel plannen hebben afgewerkt om den uitvoer te schikken, en deze aan Wilson hebben voorgelegd. Er zal een toezichtsbureel voor den uitvoer gesticht worden; dit bureel zal samengesteld worden als volgt: een vertegenwoordiger van het staatsdepartement, der oorlogsvloot, van het departement van handel, verder van het levensmiddelenbestuur en andere vereenigingen te benoemen door den sekretaris van den staat en den sekretaris van handel. Kolen zullen niet geleverd worden aan de onzijdige landen, indien deze geen erts aan Engeland leveren. Buitendien wil men de kolen gebruiken om den toevoer van levensmiddelen naar Duitschland te verhinderen.

ROTTERDAM, 19 Juni. — De « Times » van Nieuw-York schrijft: Noorwegen zal geen graan van Amerika ontvangen, zoolang het niet opkomt tegen de Duitsche aanvallen op zijne handelsvloot.

Japan en Amerika.

AMSTERDAM, 20 Juni. — De korrespondent van Washington van het Nederlandsch nieuwsbureau meldt: In Washington werd van officieele zijde bekend gemaakt dat Japan het voorstel van Amerika van de hand wees, om zich bij de staten aan te sluiten, welke zich met de binnenlandsche Chineesche kwesties bemoeien.

CHINA

De gebeurtenissen.

De « Sun » vernoemt uit Peking, dat een zeker aantal Japansche oorlogschepen in de haven van Shangai aangekomen zijn: men verwacht er eveneens een Amerikaansch eskader. De opstandige militaire goeverneurs eischen de handhaving der Chineesche neutraliteit.

De warboel.

PEKING, 20 Juni. — De voorzitter heeft de ontbinding van het Parlement bevolen, maar Wuting Jong, de voorloopige eerste-minister, weigert het bevel mede te onderteekenen. Hij verklaart dat de handeling van den voorzitter een inbreuk is op de grondwet. Li Sjing Hai, welke tot eerste-minister benoemd is, weigerde dit ambt te aanvaarden evenals het voornoemd bevel te onderteekenen. Wuting Jang heeft zijn ontslag ingediend.

AMSTERDAM, 20 Juni. — De « Daily Mail » vernoemt uit Peking: 4,000 opstandelingen - soldaten, uitgerust met munitie en geschut rukten naar Peking op, bezetten de muren der stad en richtten hun geschut op de stad. De militaire bevelhebber van Peking begaf zich tot de leiders der muitende troepen en vroeg hun om hun eischen. De onderhandelingen bleven zonder uitslag, daar de muiters het aftreden der regeering eischten. Daar het bericht van de « Daily Mail » niet meldt dat de regeering de muiters meester geworden is, neemt men aan dat Peking zich geheel in de macht der opstandelingen bevindt.

Oorlogsberichten.

LEGERBERICHTEN.

DUITSCHE.

BERLIJN, 20 Juni. — Bericht van heden middag:
WESTELIJK KRIJGSVELD.

Legers van veldmaarschalk kroonprins Rupprecht van Beieren:

Tusschen den IJzer en de Leie steeg de geschutstrijd, vooral 's avonds, in enkele sektoren tot een groote hevigheid. Ook van de vaart van La Bassée tot aan de Scarpe was de vuurbedrijvigheid af en toe levendig. Ten zuidwesten van Lens gingen de Engelschen op den noorderlijken oever van de Souchez-beek ten aanval over. Op de vleugels werden zij afgeweerd; in het midden, daarentegen, konden zij onze voorste loopgraven binnendringen. Door een krachtdadigen tegenaanval hebben wij belet dat snel aangevoerde Engelsche strijdkrachten hun voordeel uitbreidden. Op het terrein vóór onze stellingen benoorden Saint-Quentin kwam het tot botsingen tusschen onze posten en Engelsche verkenningsafdeelingen; deze moesten in ons vuur terugtrekken.

Legers van den Duitschen kroonprins:

Langs de Aisne leefde het geschutvuur slechts op enkele plaatsen weer op. In West-Champagne heroverde een regiment uit de Mark, in een krachtdadigen tegenaanval, het grootste gedeelte van het terrein, dat op 18 dezer bezuiden den Hoogberg in de hand van de Franschen was geraakt.

Op de overige fronten is, afgezien van den gebruikelijken loopgravenstrijd, niets bizonders voorgevallen.

BERLIJN, 20 Juni. — Bericht van hedenavond:

In het westen, levendige gevechtsbedrijvigheid slechts bij Vauxaillon, ten noordoosten van Soissons. In het oosten, niets nieuws.

Aan de Stroema, schermutselingen tusschen voorposten.

OOSTENRIJKSCHE.

WEENEN, 20 Juni. — Bericht van gistermiddag:
OOSTELIJK EN ZUIDOOSTELIJK KRIJGSVELD.
Onveranderd.

ITALIAANSCH KRIJGSVELD.

Na een geschutvoorbereiding van 24 uren, ging de Italiaansche infanterie gisterochtend op de hoogvlakte der Zeven Gemeenten ten aanval over; het krachtdadigst en met de grootste troepenmassas werd op den noordelijken vleugel aangevallen, in de nabijheid van de Monte Farno en van den grenskam. Al de stormaanvallen van den vijand liepen te pletter op de zeegrijken afweer onzer troepen. Een plaatselijk voordeel der Italianen in het gebied van de Cima Dieci, waar rrzij een honderdtal passen vooruitgekomen waren, werd door een tegenaanval grootendeels weer te niet gedaan. Aan den Isonzo, niets van belang.

BULGAARSCH.

SOFIA, 20 Juni. — Bericht van den generalen staf van 19 Juni:

Macedonisch front:

Ten noorden van Bitolia, alsook tusschen de meren van Boetkovo en Tachino heerschte geschutbedrijvigheid. Op den linkeroever van de Stroema, patroeljeondernemingen. Op de overige frontdeelen zwakke geschutbedrijvigheid.

Roemeensch front:

Geschut- en infanterievuur nabij Mahmoedia en Toelcea.

TURKSCH.

KONSTANTINOPEL, 20 Juni. — Bericht van het groot hoofdkwartier van 19 Juni:

Kaukasusfront:

Op den linkervleugel ondernam de vijand, ter sterkte van ongeveer 50 man, een overvalspoging, die echter mislukte.

Sinaïfront:

Op den rechtervleugel, af en toe geschutvuur. Op de andere fronten, geen gebeurtenissen.

FRANSCHE.

PARIJS, 19 Juni. — Bericht van 3 uur 's namiddags:

In Champagne op den Mont Blond en den Mont Cornillet artillerie-gevechten.

De vijand deed een fellen tegenaanval op de stellingen, die wij gisteren in deze streek hadden veroverd. Hij werd echter met zware verliezen afgeslagen en moest gevangenen in onze handen achter laten.

Vijandelijke aanvallen op onze kleine posten ten noorden van Saint-Quentin en in de richting van de schans van Calonne mislukten.

Bij patroelje-ontmoetingen in het Parroy-bosch maakten wij eenige krijgsgevangenen, onder wie een officier.

PARIJS, 19 Juni. — Bericht van 1 uur 's avonds:

Geen enkel belangrijk feit buiten groote bedrijvigheid van het wederzijdsch geschut in de streek van Craonne.

ITALIAANSCH.

ROME, 19 Juni. — Bericht van den generalen staf:

Vannacht is de vijand er in geslaagd een onzer kleine vooruitgeschoven posten op de zuidoosten hellingen van den Rombon binnen te dringen. Deze stelling is sedert door onze batterijen onder vuur gehouden.

Vijandelijke afdeelingen die vannacht poogden onze stellingen op hoogte 219 (ten noordoosten van Jamiano) te overrompelen, zijn bloedig teruggeslagen en hebben 10 gevangenen in onze handen gelaten.

Gisteren was de vuurstrijd zeer hevig op de hoogvlakte vlakte van Asiago en op sommige punten van het Karintnieshe front. Aanvalspogingen van den vijand in de buurt van den kleinen Col Briton zijn door ons vuur gefnuikt.

RUSSISCH.

SINT-PETERSBURG, 18 Juni. — Bericht van het groot hoofdkwartier:

Op het Oostelijk en het Roemeensch front, geweervuur.

ENGELSCH.

LONDEN, 19 Juni. — Bericht van het westelijk front:

In den afgeloopen nacht hebben afdeelingen van onze troepen de vijandelijk stellingen ten zuidoosten van Leverguier en in den omtrek van den weg van Bapaume naarr Kamerijk overvallen. Verscheiden vijanden sneuvelden. Schuilholen van hen werden vernield. Wij maakten elf gevangenen.

LEEST ELKEN DAG
OP ONZE TWEEDE BLADZIJDE
HET DAGELIJKSCH PRAATJE
VAN ONZEN MEDEWERKER STAF

Gemengd Nieuws

Verdwijning. — Maria D..., 18 jaar, dienstmeid te Oudergem, verdween spoorloos en plotseling in het begin der maand.

Zelfmoord. — Dinsdagavond werd de aandacht van enkele werklieden opgewekt door de zonderlinge handelwijze eener jonge vrouw, welke op een gegeven oogenblik in de vaart sprong. Men snelde ter hulp, maar het was reeds te laat. Een kwart uur later haalde men een lijk boven. Dit werd naar het doodenhuis overgebracht.

Aftruggelaars aan het werk. — Zondagmorgen is een kerel van ongeveer 45 tot 50 jaar binnengetrokken in een ellegoedwinkel te Elsene en heeft er voor een belangrijke som koopwaar besteld. Deze moest in de Coenraetsstraat, 37, afgeleverd worden. Mevr. S... zond er haar boodschapsmeisje naar toe, dat ontvangen werd door een heerschap dat dienst deed als dienstbode. De kerel nam de koopwaar aan en liet de meid in de gang wachten. Deze werd weldra het vruchtelooze wachten moe en ging de bewoners opzoeken. Het huis was echter ledig en de bedriegers waren langs een achterdeur er van door getrokken.

Aftruggelaars. — Dinsdagnamiddag werd de loopjongen van den heer B... gelast een aantal pakjes koopwaar van waarde te bestellen. Aan de Naamsche poort werd hij door een persoon van ongeveer 30-35 jaar aangesproken, die den jongen een verfrissching aanbood en hem vroeg een brief de bestellen. Wanneer deze terugkwam was de vreemde persoon met de koopwaar verdwenen.

— Hetzelfde geval deed zich voor in de Nieuwstraat; daar was het de loopjongen van den heer Henri D... die aangesproken werd; verscheidene paar schoenen werden aldus buitgemaakt.

Diefstal van waarden. — De politie van Brussel werd verwittigd dat ten nadeele van den heer M. D..., te Montigny-le-Tilleul twee aandeelen van de Charbonnages de Maurage werden gestolen; een dezer draagt het nummer 592; verder een aandeel der « Charbonnages du Hasard », nummer 15603; een der Charbonnages de Marcinelle-Nord, nummer 3960; een der Charbonnages des Carabiniers ,nummer 2325; twee dezer van Trieu-Kaisin, nummers 10321 en 14407, en de koepons van aandeelen der Charbonnages Réunis de Charleroi nummers 3076, 3550, 7030, 9560 der jaren 1914, 1915 en 1916.

Kleine Kroniek

Nog enkele exemplaren.

Van den gedichtenbundel van René de Clercq « Van Aarde en Hemel » zijn nog enkele exemplaren over. De liefhebbers van degelijke dichtkunst kunnen deze gelegenheid te baat nemen om hun boekenkast met een exemplaar van die uitgelezen steunuitgave te verrijken. Prijs: 2 frank. Verkrijgbaar op ons Brusselsch kantoor, Anspachlaan, 75.

Men spoede zich en zegge het voort..

Fransche stempel.

Als wij 't wel hebben, werd aan alle officieele instellingen, welke afhangen van 't Vlaamsche ministerie van kunsten en wetenschappen, bevel gegeven hun Fransche stempels buiten gebruik te stellen en te vervangen door juist dezelfde stempels in de Nederlandsche taal. In 't Koninklijk Atheneum te Brussel is de Fransche stempel echter nog altijd in gebruik.....

Schurken en eerlijke lieden.

De schurken zijn er thans meer dan ooit op uit hun zakken te vullen ten nadeele der eerlijke lui. Spitsvondige schelmen zinnen de fijnste knepen uit om hun slachtoffers om den tuin te leiden en deze laten zich trouwens op de onnoozelste wijze beetnemen.

Verleden week kon men in de kranten lezen hoe een schijnbaar voorname dame zich bij handelaars en renteniers als beschermend lid voorgaf van een liefdadig werk en geld inzamelde ten bate van zekere weldadige instelling. Eens beging zij een voor haar noodlottige vergissing: zij belde aan de deur van een officier der rechterlijke politie, die aandachtig naar haar gepraat luisterde, lont rook en de zoogezegde beschermster liet aanhouden. Deze was nog meer noch min dan een gemeene aftruggelaarster, die reeds aan talrijke lieden milde giften had weten af te persen.....

Sommige kerels slaan munt uit de aangeboren vrees die zekere menschen aantast zoodra zij het woord « politie » of « gerecht » hooren.

Daar hebt ge een drietal heerschappen die op zekeren morgen, op hooger bevel, — naar zij beweren, — bij een handelaar in levensmiddelen binnenvallen en het huis van kelder tot zolder nauwkeurig afzoeken. Zij trekken er dan van door nadat zij een aantal kisten met kostbare waar onder 't een of 't ander voorwendsel in beslag hebben genomen en meegevoerd, waarvoor zij dan ook een afleveringsbewijs in handen van den onthutsten koopman laten. Wanneer deze van zijn zinsverbijstering bekomen is en op inlichtingen uitgaat, verneemt hij dat ook hij thans het slachtoffer van behendige schuimers is geworden.

Er bestaan nochtans een paar degelijke middelen om zulke onaangename verrassingen te voorkomen.

Ten eerste: het eenzelvigheidsbewijs, dat eenieder thans, volgens de bepalingen der bezettende overheid, steeds in zijn bezit moet hebben. Waar een onbekende klant bij een koopman een buitengewone bestelling komt doen, met verzoek ze hier of ginder te gaan afleveren, kan de eerlijke besteller het toch niet kwalijk nemen indien de winkelier met het beleefd verzoek voor den dag komt, eventjes een kijkje op zijn eenzelvigheidsbewijs te mogen werpen. Komt de klant dan met een uitvluchtsel voor de pinnen of toont hij zich beleedigd, dan, handelaar, houd een oog in 't zeil, want ge hebt hoogstwaarschijnlijk met een aftruggelaar te doen. In bovenvermelde gevallen hadden de aangesproken lieden uit de papieren van die heerschappen misschien kunnen vaststellen dat zij met een werkvrouw, een loodgietersgast, een voerman of een « zonder stiel » te doen hadden, waarvan de bevoegdheid als « beschermster van een liefdadig werk » of als « beambten der geheime politie » hun ten minste als twijfelachtig zou hebben toegeschenen.

Ten tweede dragen de eerlijke geldinzamelaars steeds een ambtelijke toelating bij zich, die zij op navraag altijd bereidwillig ter inzage toonen. Zonder een van stempel en handteekening voorziene toelating der overheid is het inderdaad streng verboden aan huis geld in te zamelen voor gelijk welke instelling. Waar die toelating u niet kan worden vertoont, milddadige lieden houdt uw beurs gesloten!

Ten derde: politiemannen die met huiszoekingen, aanhoudingen of navorschingen belast zijn, dragen steeds ambtelijke papieren bij zich die hun hoedanigheid als openbare ambtenaren bevestigen en bezitten tevens een schriftelijk bevel aangaande de te ondernemen verrichting. Op aanvraag, en meestal zelfs zonder aanvraag, toonen de Belgische politiemannen zoowel als de beambten der bezettende overheid, hun papieren aan de betrokken personen. Waar zulks niet het geval is, of waar bij een navraag in dien zin, de zoogezegde beambte brutaal ordt, bedreigingen uit en weigert zijn eenzelvigheidspapieren te toonen, — eerlijke menschen, neemt u in acht: gij hebt waarschijnlijk met schelmen te doen!

DAGELIJKSCH PRAATJE

Andere tijden, andere zeden.

We hebben verleden week de geschiedenis verteld van dien Leopold Delporte, een Parijzenaar, die zich in 't jaar 1623 te Yperen uitgaf voor den Wandelenden Jood, en van den baljuw de toelating had gekregen om te bedelen. Toen het uitkwam dat hij niet het kind van Israël was, dat sedert het drama van Golgotha heel de wereld rondzwierf, heeft men hem aan handen en voeten gebonden op een kar naar Gent overgebracht en hem daar netjes opgehangen.

Ge zult me zeggen dat ik vrij dikwijls verzachtende omstandigheden pleit, maar ditmaal vind ik het toch nogal kras. Wat had die man gedaan, om de doodstraf te verdienen? Zeker, hij had de goedgeloovige « poirters en de poirteressen » van de goede stad Yperen bedrogen aangaande zijne eenzelvigheid. Waar de vrouwen zich gewoonlijk voor jonger uitgeven dan ze werkelijk zijn, had hij ettelijke jaarkens — zoowat zestien honderd — bij zijn wezenlijken ouderdom gevoegd. Hij had zelfs onrechtstreeks te verstaan gegeven dat het niet erg « koscher » in zijn bovenkamer zat, daar hij bekende dat hij voor de honderd drie en twintigste maal getrouwd was geweest. Zoo'n honderd-drie en twintigvoudige stommiteit kan wel eenige jaren verzorging in een krankzinnigengesticht voor gevolg hebben, maar mag toch nog geen ter dood veroordeeling na zich slepen!

En verder? Uitgenoodigd om te middagmalen bij den bisschop van Yperen, had hij die uitnoodiging beantwoord en ik mag lijden dat hij de bisschoppelijke tafel eer heeft aangedaan. Maar nog eens: dat was nog geen reden om hem aan de galg te knoopen. Ik zeg het rechtuit: als kardinaal Mercier mij moest vragen om het middagmaal met hem te gebruiken, — maar dat zal wel niet — ik zou het zonder komplimenten aannemen; en ik zou zelfs de gelegenheid te baat nemen om hem bij het nagerecht een hartig woordje over 't een en 't ander te vertellen. De zoogenaamde Wandelende Jood gaf nog bewijzen van verdraagzaamheid, aangezien hij, zoon van Mozes, er in toestemde aan tafel te zitten met een hooggeplaatsten vertegenwoordiger van een ander geloof.

Nu kan men Leopold Delporte nog verwijten dat hij te veel vriendelijkheid heeft betoond voor de malsche dochter uit de taveerne, waar hij zijn intrek had genomen. 't Is zeker verkeerd, als men veroordeeld is om tot den dag des Oordeels te wandelen, bij een deerne te blijven staan. Maar mensch is mensch; en ik heb tot dusver niet vernomen dat de Joden op dat stuk heel veel verschillen van de andere stervelingen. Hij had aan Christina Verschueren beloofd, dat hij met haar zou trouwen, en dat is ongetwijfeld een fout geweest: want hij had dit overtuigingsmiddel, dat, zoo hij zelf reeds honderd drie en twintig maal weduwnaar was, zijn vrouw toch de kans niet opliep van weduwe te worden, aangezien hij leven zou totdat de trompetten van Jericho den laatsten mensch zouden oproepen om de pijp aan Marten te geven. Maar, nog eens, dat was geen reden om hem rond den hals een dasje te binden, dat in een vlasserij vervaardigd was geworden.

We moeten natuurlijk dit vonnis lezen door een middeleeuwschen bril, want we kunnen ons niet voorstellen dat men, heden ten dage, iemand om zoo'n stuk of wat pekelzonden opknoopen zou. Waar zouden we toch naartoe gaan? Ik laat terzijde de boomen van de Kruidtuinlaan, die alvast aangewezen zijn om de Vlamingen aan te verhangen; maar waar zou men nog boomen genoeg vinden om al de kwakzalvers, de kaartlegsters, de wonderdokters en de verkoopers van knollen voor citroenen aan op te binden, als men nu nog zoo streng moest zijn als in 1623?

Een rare boel, dat middeleeuwsch gedoe. Als men nadenkt dat de eenvoudigste baardscheerder het ambt van heelmeester mocht uitoefenen en in de menschen hunnen pels sijden, dat de stukken in de buurt vlogen, maar dat zoo'n wandelende Parijzenaar niets eens mocht zeggen dat hij zestienhonderd jaar oud was, zonder dat men hem tusschen hemël en aarde de tong deed uitsteken. Ik heet het een onrechtvaardigheid, en ik zal wel instemming vinden bij de « Echo Belge » en soortgelijke krantjes, die zullen verzekeren dat die Leopold Delporte opgehangen werd omdat hij Parijzenaar was, en dat de Ypersche Vlamingen gehandeld hebben uit haat voor Frankrijk!

Gelukkig zijn de tijden veranderd. Ik weet voorloopig niet, hoe 't in Yperen gestaan en gelegen is, maar hier te Brussel is er plaats onder de zon voor al wie zijn medemenschen met behulp van een half dozijn leugens het geld uit den zak kan halen. De bestuurders van zoogenaamde liefdadigheidswerken zijn op enkele maanden rijk; de kaartlegsters adverteeren met naam en adres in de kranten en zaaien met milde hand twist en tweedracht in de gezinnen. De sjacheraars verkoopen hoogst twijfelachtige surrogaten, — en ge zoudt eens zien, als men eenige onder hen tot den strop moest veroordeelen, dat de anderen nog vervalschte koord voor de strafuitvoering zouden verkoopen, louwtjes van onecht vlas, om de gewoonte niet te verliezen.

Ik vraag niet, dat men al die bedriegers en tooverheksen ophangen zou, zooals men met den valschen Wandelenden Jood heeft gedaan. Maar ik vind het toch bar, dat in het begin der Twintigste Eeuw zooveel kwakzalvers en totebellen mogen rondloopen en rijk worden met ons maag te doen krimpen en schoppen aas nevens harten boer op een vuile tafel te leggen, dan, wanneer men den grappenmaker van een Leopold Delporte als een schol aan de galg hing, omdat hij de bewoners van Yperen, den bisschop incluis, een blaas in hunnen nek had geslagen.

STAF.

Brusselsche Kroniek.

Een praatje over aardappelen en boeren.

Onlangs las ik het nieuwtje dat de koning van Engeland, in hoogwaardigen persoon, drie of vier dagen in de week pataten plant in den tuin van het kasteel van Windsor, daarin geholpen door prinses Maria en prins Hendrik.

Hier is het wel de plaats te zeggen dat « het voorbeeld van hoog komt »! Werktuigelijk en in verband met dit bericht, schoot mij het deuntje in het geheugen uit mijn kinderjaren, gezongen op den doffen, slependen toon van een der lijkmis-zangen:

Als de koning van Engeland,
Rôo-kolen (hier dus: pateten) plant,
Is het een teeken van schoon weder.
Telkens hij zijn spa in d' eerde steekt,
Gaat zijn g..... al over-end-weder!

Dit bewijst ons toch dat door den band voor aardappelen is gezorgd, welke ons dit jaar zoo ondankbaar in den steek lieten. Ook in België schijnt men dus maatregelen te hebben genomen om ons ditmaal het verorberen onzer geliefde pataten te verzekeren. Des te beter; wij durven hier in volle vertrouwen op onze gemeentebesturen rekenen, en, zoo deze hun plicht verzuimen, durven wij, in het belang en voor het bestaan onzer bevolking, gerust deze « gunst van den vijand » afsmeeken, dat de Duitsche overheid tegen die naiatige verantwoordelijken hardhandig optrede. Moge het voorbeeld van den burgemeester van Kessel-Loo en dien van Kester, wier namen deze week op de muren der stad, d. i. aan den schandpaal werd gespijkerd, velen tot nadenken stemmen!

Wij hebben de tusschenkomst der Duitschers tegenover onze eigene Belgische bestuurders meer dan eens noodig gehad om ons het noodige voedsel te verzekeren, daar deze partijmannen en schoteltje-likkers schrik hadden een kiezer ook maar iet of wat te ontstemmen. Hier tegenover mag de kranige houding van den gemeenteraad van Waver wel worden aangehaald. Men weet genoeg dat heel wat boeren het besluit hadden genomen niet méér koren te zaaien en aardappelen te planten dan ze voor eigen gebruik van noode hadden. Hier was het wel degelijk de plicht der gemeentevaderen op te treden. Waar de meesten aan dien plicht faalden, werden op 13 Maart j.l. reeds al de boeren van Waver ten stadhuize ontboden om maatregelen te nemen omtrent het planten der aardappelen, ten einde in 1917 de voeding der bevolking te verzekeren. De bevolking van Waver bedraagt 8500 zielen, die zoowat 1 miljoen kilo pataten noodig hebben, wat eene bebouwing van omtrent 75 ha. tot dit einde vergt. En elke landbouwer werd, in evenredigheid van de door hem gebruikte oppervlakte, aangezocht zóóveel ruimte voor de gemeente af te staan. En dank aan dien wijzen maatregel mogen de inwoners van Waver op beide ooren slapen, en zeggen dat zij toch in 1917-18 pataten zullen eten!

Wij zegden hooger hoe tal van boeren besloten hadden juist het strikt-noodige voor eigen gebruik aan aardappelen en graan te verbouwen, en op het overige van hun land gewassen te telen die de bezetter niet met maxima-prijzen zou kunnen treffen en hun een schoonen stuiver opbrengen! Dit misdadig-egoïstische plan werd evenwel in de war gestuurd door de verordening van den Goeverneur-Generaal van België, van 7 Maart j.l., die van de boeren verhoopte dat zij voor den aardappelenoogst niet alleen dezelfde oppervlakte zouden gebruiken als in 1916, maar die zelfs vermeerderen in de mate van het mögelijke. Het bericht beloofde ook te handelen in het belang der landbouwers zelve, daar voor de pataten een maximum-prijs zou worden bepaald die hun teelt heel winstgevend zou maken, terwijl andere veldgewassen met zoodanigen hoogsten prijs zouden getroffen worden dat de boeren er geen voordeel zouden bij behalen den teelt der aardappelen te vervangen door andere veldvruchten. Voor 1917 zou de maximum-prijs der herfstaardappelen ten minste 16 frank de honderd kilo zijn.

En al hebben de boeren dan eenigszins in dien zin gehandeld, uit hoope of uit vrees, hun boos opzet blijft er niettemin om te laken en te doemen! Zij dachten niet aan den ernst van den toestand en aan hunne verantwoordelijkheid tegenover hunne medeburgers der steden en der werkhuizen; anders hadden zij zich rekenschap gegeven van hun plicht, integendeel zooveel mogelijk aardappelen te planten, die, als het uitstekendste volksvoedsel, het land moeten toelaten zonder al te groot lijden den terugkeer van een normalen toestand te verbeiden!

Wanneer wij spreken van de boeren, bedoelen wij den landbouwersstand in het algemeen. En dat deze zich niet steeds edelmoedig en vaderlandsch tegenover zijne medeburgers gedraagt, kan niet worden uitgewischt door het eerlijker optreden van de enkele uitzonderingen, die, Goddank, toch ook bestaan.

Zoo grievend was de toestand dien de spekuleerende boeren hadden geschapen, dat hun voornaamste organisme zelf, de Belgische Boerenbond, er in een doorkappende motie, met eenparige stemmen op de algemeene vergadering van 28 Mei j.l., tegen op kwam:

De algemeene vergadering van den Belgischen Boerenbond

overwegend van hoe groot belang het is dat de Belgische landbouwers, ook onder deze droeve omstandigheden, de goedkeuring verdienen van allen die bezadigd en zonder vooroordeel den huidigen toestand weten te beoordeelen;

overwegend dat het een gewetensplicht is, vooral onder deze droeve omstandigheden, niet enkel de rechtvaardigheid te onderhouden, maar ook metterdaad de naastenliefde jegens zijn medeburgers te beoefenen;

overwegend dat deze beoefening van de naastenliefde ook een plicht is tegenover het vaderland, vermits de echte vaderlandsliefde niet alleen op het slagveld strijdt, maar ook er zorg voor draagt dat de burgers in het vaderland behoorlijk kunnen leven; zet de landbouwers in 't algemeen, en de leden van den Boerenbond in 't bijzonder aan zich niet te laten gaan tot zulke daden

die enkel uit geldzucht kunnen verklaard worden; voor hunne waren geen prijzen te vragen die, gezien alle omstandigheden, overdreven moeten heeten, omdat ze talrijke medeburgers beletten hun nooddruft aan te schaffen; hun waren niet op te hoopen om ze te leveren aan sjacheraars en opkoopers; de armen en noodlijdenden doeltreffenden steun te verleenen;

overwegend anderzijds hoe noodzakelijk het is in te gaan tegen laster en spijtige moeilijkheden te voorkomen; betreurt dat ook een gedeelte van de landbouwbevolking misbruik maakt van den toestand; teekent evenwel beslist verzet aan tegen de beschuldiging alsof de algeheele landbouwstand zich schuldig zou maken aan woeker, terwijl haast niet gewezen wordt op die gedeelten der landbouwbevolking die eenvoudig hun plicht vervulden, en zelfs treffende voorbeelden gaven van naastenliefde, verzoekt de hoogere komiteiten en de openbare besturen, wat betreft de rantsoenen voor mensch en dier, de prijzen der produkten, enz. aan de boeren toe te staan wat ze onder deze moeilijke omstandigheden redelijker wijze mogen vragen, en, bij de schatting der opbrengsten, rekening te houden met wat ieder werkelijk gewonnen heeft.

De boeren hebben dus de voeding onzer bevolking in handen! Dit moet bij menig hunner een grijns van zelfgenoegen op de tronie jagen. Deze toestand immers heeft de kloof tusschen boer en stadbewoner nog uitgediept. Wij denken aan de landbouwers niet meer met sympathie; al de figuren van den buiten, met edele neigingen, nijverig zwoegend uit liefde voor den grond, die Conscience ons schetste, die Streuvels ons beitelde, vergaan in de onbehagelijke types, nijdige wroeters, wrokkige veenboeren ,vrekkige pezewevers en vieze krotwoners van Piet van Assche. Ik heb ze zelf bezocht, destijds, en aan 't werk gezien, veel in hun kring geleefd, bij de gegoede boerin uit de weelderige Polders, met waggelend-vette zwijnen in het hok, die te Bâmisse (1) de berookte zolder-kepers met heele reesems hespen en spek-schilden zullen sieren, — met benden kakelende hoenders op het voorhof, een wiegelenden rijkdom op de ver-strekkende akkers rondom. En midden die schatten leefden zij als de armsten der armen, verkochten het beste, behielden de hespen voor de kermisdagen en tegen dat er « overkomste » was, en voedden zich zelf met een en twintig keeren pap met rogge-stuiten in de week. Ellendig waren vóór den oorlog de bestaansvoorwaarden van den veldarbeider; ondanks socialisme, sociale wetgeving en parlements-gefrazeer bestond er nog het loon van eenige stuivers voor één vollen dag hard zwoegen. Wij vernamen niet dat de boeren, ondanks hun fortuinvergaren tijdens den oorlog, in hun zelfzucht daar eenige verandering aan brachten. Dat zal een werk zijn voor Vlaanderens eigen Parlement: door alle mogelijke middelen de rechtstreeksche bron van welvaart van het land bevoordeelen! Nu we ons eigen Vlaamsch landbouwonderwijs verkregen hebben, krijgt de Vlaamsche boer meer wetenschappelijke kennis, en erdoor meer eerbied voor zijn vak, en stellig zal ook het barema der verdienste den weg van vooruitgang mede op-gaan!

Ondertusschen hebben heel wat stedelingen enkel op eigen krachten willen steunen voor het verwerven van pataten voor het aanstaande jaar, en zijn zelf een lapje grond gaan bebouwen, waar ze dit ook maar krijgen konden. Openbare tuinen en squares, braakliggende bouwgronden, weiden en beemden zijn in aardappelvelden herschapen. Nog meer ongebruikte oppervlakte ware te vinden geweest, hadde men nog meer goeden wil aangewend. In Dordrecht (Holland) heeft het gemeentebestuur wel het voetbalplein voor den aardappelteelt aangeworven!

Het lijkt dus wel oh in ieder geval de nachtmerrie der aardappelen ons ontnomen is; onze huismoeders loozen een zucht van verlichting, — om echter daarop in een nieuwe beslommering te vervallen, door nieuwe moeilijkheden, welke de toestand in het leven riep: het brood, dat men dreigde te verminderen, doch dat Goddank voorloopig behouden blijft, — en de matrassen, die worden opgevorderd, doch welke voor het oogenblik enkel dienen aangegeven te worden, in afwachting dat de gemeentebesturen middelen vinden om aan den eisch van den bezetter te voldoen, zonder al te veel de inwoners lastig te vallen.

In de hoop onze huismoeders weldra een woordje troost voor al hunne bekommernissen te kunnen inspreken, willen wij haar vooralsnog dezen raad geven: zich nooit bij voorbaat al te erg te verontrusten over een genomen maatregel, en vooral niet mede op te gaan in de kommentariën waarmede zwartziende medeburgers steeds zulkel nieuwtjes omkransen! Intusschentijd, in afwachting dat onze voedingsmagazijnen ons het allernoodzakelijkste aan levensbehoeften ter hand stellen, kondigen zij aan de lekkerbekken en fijnproevers den verkoop van kiekens aan, tegen 10 frank het kilo, en paling tegen 5 frank het kilo. O, bittere ironie met onze rammelende maag en..... onzen ijdelen geldbeugel!

FREE FRITZ.

(1) St-Baafs-mis.

BINNENLAND

UIT ANTWERPEN

Diefstal. — Door middel van valsche sleutels werden bij E. Huysmans, in het Kipdorp, twee briefjes van 20 frank, drie briefjes van 5 mark en briefjes van 2 en 1 mark gepikt.

Groentendieven. — Van Jozef Verbert, uit de Korenbloemstraat, werden op de markt van de Oude Vaartplaats 250 bloemkolen gerobberd.

— Op dezelfde markt werden van Carolina Corremans, wonende in de Aartselaarstraat te Hoboken, 150 bloemkoolen en 200 bussels peeën gestolen.

Fruitdief. — Op de fruitmarkt van de Sint-Jansplaats werden eergisteren ten nadeele van Eugeen Van Esbroeck uit Melsele 18 mandjes aardbeziën, ieder van 5 kg., ontvreemd.

Diefstallen. — Onbekende dieven stalen door middel van valsche sleutels ten nadeele van Fr. Saumer, wonende Sint-Jorisvest, 12 potten vleeschextrakt.

— In den nacht van 15 op 16 dezer werden bij Herbrouckx, in de Kerkstraat, 12 vrouwenhemden, 4 vrouwenbroeken, 10 onderrokken, 6 slaaplijven en ander ondergoed gestolen.

Bloemkoolen aangeslagen. — Van X..., uit Hoboken, werden 500, en van S..., 65,356 bloemkoolen, en van V..., uit Wilrijck, 67,500 bloemkoolen naar het stadsmagazijn van de Fortuinstraat overgebracht tegen ontvangstbewijs.

Inbraak. — Gisterennacht zijn onbekende dieven door middel van valsche sleutels binnengedrongen in een herberg van de Gemeentestraat. Zij hebben er een bus van « Diesterweg » en eene van « Edele Hulp », die op den toog stonden, opengebroken en den inhoud er van gestolen.

Dokschuimers. — Ten nadeele van Jan Brettar, werden van zijn schip, gemeerd in de drooge dokken, allerlei eetwaar en 1 kg. tabak ontvreemd.

Diefstallen. — Bij Danziger, in de Lange Koepoortstraat, werd een stuk blauwe stof van 9 meter lengte gestolen.

— In den winkel van Weyters, in de Lange Doornikstraat, werd een doos karmellen, van 12 frank waarde, gestolen.

Inbraak. — Gisterennacht zijn onbekende dieven door middel van valsche sleutels binnengedrongen bij Ferdinand Zwijsen in de Korte Winkelhaakstraat. In de kamers van het gelijkvloers hebben ze alles dooreengesmeten en uit het buffet hebben ze twee briefjes van 1 mark en uit een ijzeren kistje twintig oude zilveren muntstukken, waarvan eenige met de beeltenis van Paus Pius IX, ontvreemd.

UIT LIMBURG

Sterfgeval. — Verleden jaar hebben wij de feesten vermeld welke te Diepenbeek gegeven werden bij gelegenheid der honderdste verjaring der Wwe Holsteins. De brave vrouw komt te overlijden in den ouderdom van honderd jaar en zeven maanden.

Opstootje. — Maaseik had het geluk dezer dagen eene uitdeeling van aardappelen te hebben. Toch waren de huisvrouwen niet tevreden wat lang te moeten in de rij staan en zij zochten vooruit te dringen. Van woorden tot daden kwam het tot een waar gevecht waaruit verscheidene vrouwen gehavend kwamen.

Brand. — Het huis van den heer J..., te Ophoven, is door vuur in asch gelegd. De inboedel is gelukkiglijk kunnen gered worden.

Kerkelijke feesten. — De zeshonderdste verjaring van het H. Sakrement van Mirakel roept veel bezoekers naar Hasselt; het aantal deelnemers aan de kerkelijke diensten is aanzienlijk.

De onweders. — Verscheiden dagen achter elkander hebben hevige onweders zekere streken der provincie geteisterd; de bliksem heeft drie personen getroffen in den buurtspoorweg Luik-Genck, en een aantal boomen tot splinters geslagen.

De hevige stortregen veranderde straten en steenwegen in ware beken; het water stroomde in menig huis, woelde den grond van vele velden om en maakte een aantal boomen los, die geen steun meer hebbende, omvielen.

De wind rukte schoorsteenen en daken weg, beschadigde vele fruitboomen, zoodat de oogst van kersen, peren en appelen bedreigd is.

Vele veldvruchten hebben door hagel en regen schrikkelijk geleden; beet- aardappel- en andere velden zijn wezenlijk verwoest. De planten, die zoo schoon in de moestuinen groeiden en ons de hoop op versch eten gaven, zijn in vele gemeentens gansch ten onder gebracht: de salaad is doorkorven met gaten, erwten, boonen en andere klimplanten zijn van de leiders gerukt en dreigen niet meer op te staan. Het koren ligt op vele landen plat ten gronde, doch het is niet gebroken.

Onafzienbare schade is overal aangericht!

De dieverijen. — Reeds meer dan eene gemeente heeft het aantal harer nachtwakers vermeerderd; in andere dorpen hebben de boeren zelf beurtelings op zich genomen ronden te doen door velden en hoven. Het was ook hoog tijd dat in den toestand verholpen werd: talrijke lieden van allo soort loopen de streek af, gaan bij de boeren in om er allerlei voedingswaren te vragen, zelfs met bedreiging, brengen soms den nacht in open lucht door, en bij gelegenheid, maken het eene of andere buit, zelfs met beklimming en inbraak. Wanneer zij afgewezen worden en geen middel zien iets van waarde in hunne handen te krijgen, gaan zij zelfs zoo ver wraak te nemen en trachten zij onder ander brand te stichten, planten uit te rukken, fruitboomen te beschadigen enz.

Meestal beweren die lieden nijverheidswerklieden te zijn die uit gebrek aan voedsel hun arbeid niet kunnen voortzetten. Zoo zij waarheid spreken, dan moet de bevoorradingdienst hunner woonplaats heringericht worden. Doch het is te denken dat zij enkel zoeken ongeoorloofden handel te drijven en de afgebedelde eetwaren tegen hoogen prijs te gelde maken. In alle gevalle, zouden de gemeentelijke overheden hun de reden van hunne reis kunnen vragen en ze doen in hechtenis nemen bij onvoldoende of onjuiste verklaringen.

H. VAN MAASGOUW.

UIT LUIK

De Bastin-prijs. — Een menschlievend Brusselaar, de heer Adolf Bastin, schonk aan de stad Luik een som, waarvan de intresten moeten dienen tot het samenstellen van een prijs van driehonderd frank, die ieder jaar, om de beurt, zal toegekend worden aan den werkman of aan het werkmeisje, ten minste 18 jaar en ten hoogste 25 jaar oud, gehuisvest te Luik, welke zich door zijn of haar toewijding aan haar gezin of door een onberispelijk gedrag heeft onderscheiden. Dit jaar gaat de uitgeloofde prijs naar een werkmeisje. De aanvragen, met de noodige bewijsstukken en getuigschriften, alsook met een lijst van personen, welke het gemeentebestuur over de verdiensten der gegadigden zouden kunnen inlichten, moeten vóór 10n Juli aanstaande aan het Kollege van Burgemeester en Schepenen worden gestuurd.

Suiker! — Sinds eenige dagen was de bevolking aan het morren, omdat zij de beloofde suiker nog niet zag aankomen, hoewel de verschillende naburige gemeenten reeds haar aandeel hadden gekregen en verdeeld. Eindelijk wordt ons megedeeld dat de uitdeeling, volgens de gewone alfabetische orde, zal aanvangen op Dinsdag 19n Juni aanstaande. Het rantsoen is 725 gram per hoofd en bestaat uit 500 gram broodsuiker en 225 gram kristalsuiker, tegen 80 centiem. Weliswaar had de bezettende overheid ons 800 gram toegezegd, maar de overige 75 gram zijn bestemd voor de kinderen en de zieken.

De warmte. — Op de sterrenwacht te Cointe, den gekenden schilderachtigen heuvel, even buiten de stad, heeft men de hoogste temperatuur, 28.4 graden, vastgesteld op Woensdag 6 Juni. Den Maandag te voren, was de gemiddelde warmte slechts 18,7 graden. De laagste warmtegraad, gedurende den nacht, bedroeg 8 graden op Zondag, 3e dezer, de hoogtste, 15,4 graden, op 7e dezer.

Sommige scholen, als de beide middelbare jongensscholen, hebben, aanvang Mei reeds, den zomertijd ingevoerd; de lessen gaan van 6 1/2 uur 's morgens tot 11 uur.

Op het koninklijk atheneum heeft men besloten 's namiddags vrijaf te geven, als de temperatuur, 's voormiddags, 25 graden in de schaduw te boven gaat.

Op het stadhuis. — Maandag avond, 18e dezer, zitting van den gemeenteraad om 6 uur. Aan de dagorde zijn het bevel van onze kommandantur betreffende de afbraak der stukgeschoten en platgebrande gebouwen; ontwerpen tot het herstellen van de Universiteitplaats en de Sœurs-de-Hasquestraat.

TIESSE DI HOIE.

Ekonomische en Financieele Mededeelingen

Officieuse beurs van Brussel.

20 Juni 1917.

Renten en loten van steden. — Belgische rente 3 ten honderd Mei-November 72; Antwerpen 1903 69.50; Brussel 1905 72; Luik 1897 67.50; Schaarbeek 61; loten van Kongo 94.

Spoor- en tramwegen. — Brussel, div., 885; Verone, div., 10; Spanje Elektr., div., 53; Transport, kap., 1065.

Metaalnijverheid. — Angleur 700; Cockerill anc., 1095; Ougrée 980; Tôl. Constantinowka kap. 2600; Toula, div., 160.

Koolmijnen. — Forte-Taille 660; Grand Conty 350; Ham-sur-Sambre 435; Marcinelle-Nord 522.50; Petit-Try 1315; Laura, div., 1190; Rieu-du-Cœur 490; Wilhem et Sophie 1350-1410.

Mijnen. — Baccarès 115; Mines d'Or Austral, kap., 175; Nitrates kap., 106.25.

Waterleidingen. — Elektr. Sofia, gew., 580.

Weefnijverheid. — Léonard, gew., 106.25.

Koloniale waarden: Batangara 212.50; Culture Java, st., 180-82.50; Galang Bezar 7 3/8; Hevea 232.50-5; Kasai 83.50-2.50; Katanga, gew., 2970-40; Kokosnoten Koprah 247.50 255; Soenghei - Lipoet 525-531-522.50; Tanga 124.50-26; Union Minière, kap., 1745-20; Zuid Preanger 222.50-20; Selangor 420-30.

Verschillende waarden. — Sucreries Europeennes, k., 104-2.50, st. 82-3; Sucreries St-Jean kap. 137.50-40, st. 295-297.50; Petroles Grosnyi priv., 3030, gew., 2765; Pétroles Tustanow, kap,. 62.50; Petroles Borislaw, div., 261.25.

Vreemde waarden. — Barcelone, akt., 126-5; Burbach 1910; Cie Agricole Egypt., kap., 252.50, div. 187.50; Dyle et Bacalan, gew., 690, priv., 695; Heliopolis, kap., 152.50; Kolomma 575; Nitrates Railw. 396.25; Rand-Mines 140; Argentine 49; Porto-Rico 160; Ligure-Toscana 283.50.

KUNST EN WETENSCHAP

Ontdekking van een kunstenaarsvolk op Borneo.

De ontdekkingsreiziger Carl Lumholtz, een Noor, heeft op het eiland Borneo een tocht ondernomen en schreef onlangs in een Noorsch blad een verslag over zijn wedervaren. Hij was het land ingevaren langs den Kantanginstroom, welke ten westen van Bandjermansin in de zee uitmondt. De reiziger werd door de Nederlandsche regeering met een stoomboot ter hulp gekomen, hetgeen hem toeliet op gemakkelijke wijze een goed eind van den stroom op te varen. Uit etnografisch oogpunt beschouwd, biedt de streek waarin hij aankwam een rijk veld tot onderzoeking aan. De bevolking bestaat grootendeels uit Dajakken die, alhoewel Maleisch sprekend en ook dezer gebruiken en zeden overgenomen hebbend, toch tot een ander ras behooren. Onder de verscheidene stammen munten vooral de Kantingan-Dajakken uit door hunnen buitengewonen kunstaanleg. De tatoeëeringen welke zij zich toebrengen op borst en armen duiden een bijzonder ontwikkelden smaak aan, volgens men kan oordeelen naar de afbeeldingen welke Carl Lumholtz heeft genomen. Hij woonde ook een begrafenis bij, waarbij hem vooral de lijkkist belang inboezemde om de schoonheid van uitvoering. Het materieel bestand uit een prachtige witte houtsoort en mooie oerwoudbloemen waren er op geschilderd. De kunstvaardigheid, waarvan deze arbeid getuigde dwong onvoorwaardelijk de bewondering af. Het uitzicht der schildering kwam eenigszins overeen met de Fransche Gobelins. Lumholtz had het geluk de makers van dit kunststuk te leeren kennen. Het waren vier jonge mannen en zij bekenden eenvoudig dat zij het werk op vier dagen klaar hadden. Zij lieten zich overhalen ook zoo een kunststuk voor den reiziger te vervaardigen. Drie weken later heeft Carl Lumholtz werkelijk de kist ontvangen en bracht ze nu met veeel andere voorwerpen, voor de volkenkunde van groote waarde, naar zijn vaderland mee.

ALLERLEI

...De boterkoekjes van den koning. — Op zijn reis van Kopenhagen naar Skagen had de koning van Denemarken het personeel van den restauratiewagen bevel gegeven voor een welvoorzien gerecht boterkoekjes te zorgen. Daar nu de trein, wegens gebrek aan kolen, den koninklijken extra-wagen niet meêvoerde, werd de koninklijke familie verzocht zijn intrek in den spijswagen te nemen. Nauwelijks hadden de hooge gasten zich ingericht om hunne boterkoekjes te nuttigen, of een jonge hongerige man kwam binnen. Niet zoodra had deze het gerecht,dat op tafel stond, in het oog gekregen, of hij viel er op aan met schotel, vork en mes en zonder zich om de gasten te bekoemmeren ,laadde hij op zijn schotel zooveel het maar eenigszins mogelijk was. Verwonderd aanschouwde de koninklijke familie den vreemde aan, terwijl de andere reizigers dit tooneel machteloos aanstaarden en de opperkellener een onmacht nabij was. Nadat de jongeling had wat hij verlangde, trok hij met zijn buit naar een naaststaande tafel. Lang zou hij nochtans zijn maal niet met genot kunnen naar binnen werken, want de restaurateur, die het geval vernomen had, kwam aangestormd en overlaadde den hongerigen met allerlei onaangenaamheden. De zondaar luisterde met het gevoel dat alle oogen op hem gevestigd waren. Na zich een oogenblik bezonnen te hebben en na nog een blik op de verleidelijke boterkoekjes geworpen te hebben, kwam hij tot het besluit, dat het nu toch te laat was om de zaak ongedaan te maken, en trachtte den toestand te redden door ongestoord verder te eten, tot het laatste stukje van zijn bord verdwenen was.

Dramatische luchtberichten.

Uit de « Temps »: Het gebeurt, dat watervliegtuigen in de vijandelijke wateren vallen en hun buitmaking niet kunnen ontgaan:

« Eenige onzer vliegtuigen zijn niet binnengekomen », zeggen de « communiqués ». Men is nochtans beter ingelicht over hun lot, dan de officieele nota's zeggen. De vliegers vinden het middel om het drama, dat hun buitmaking heeft veroorzaakt, mede te deelen, en duiven brengen onder haar vleugels in eenige hartroerende woorden het verhaal aan van het ongeluk. Ziehier eenige dezer berichten, aangebracht door de trouwe vogels:

... April. — H. naar beneden geschoten, linkerhand af; X. rechtervoet door een kogel doorboord. — Y.

... April. — N. duim afgeschoten; motor getroffen, ben niet gewond. — M.

... April (zelfde dag). — Ontwaar rook van torpedobooten. Zijn ingesloten. Groeten aan allen. Hoopt. — M.

Op denzelfden dag, iets langer dan een maand geleden, zijn er vier telegrammen aangekomen van hetzelfde vliegtuig, die in staat stelden van oogenblik tot oogenblik den strijd te volgen:

... April. — Onmogelijk den motor weer in beweging te brengen. Worden gekanonneerd en drijven naar de kust af. Weinig hoop. —H.

... April. — Duitsche watervliegtuigen komen op ons af. Kanonnade opgehouden. Zijn niet gewond. — H.

... April. — De kanonnade heeft opgehouden. Zijn gewond. Vier Duitsche vliegtuigen vliegen boven ons. Wij naderen steds de kust. Groeten aan allen. Twee jachthydros hebben juist met mitrailleuses op ons geschoten. Zij hebben ons niet geraakt, de onhandigen. Verzoeke mijne familie te schrijven... Hebben alles in het water geslingerd wat wij konden van de toestellen die wij aan boord hadden. — H.

... April. — Een watervliegtuig wordt zichtbaar. Vaarwel. Geen enkele gewonde; wij hebben een Engelschman met ons. — H.

Dit was het laatste bericht.

Tooneel, Koncerten en Vermakelijkheden

VRIJDAG, 22 JUNI.

Koninklijke Vlaamsche Schouwburg. — Geen vertooning.
Alhambra. — Geen vertooning.
Molière. — Te 7 3/4 uur : La Dame aux Camélias.
Bois Sacré. — Te 8 uur : L'Homme mystérieux.
Bonbonnière. — Te 8 uur : Les Amants de Sazy.
Gaîté. — Te 8 uur : Tire au Flanc.
Galeries. — Te 8 uur : Mariage de Barillon.
Olympia. — Te 8 uur : L'Ane de Buridan.
Palais de Glace. — Te 8 uur : Le Gendre de M. Poirier.
Scala. — Te 8 uur : Revue.
Vieux-Bruxelles. — Te 8 uur : Château et Chaumière.
Winter Palace. — Te 8 uur : Après Moi.
Cinéma Panthéon. — Doorloopende vertooningen van 3 tot 11 uur : Luchtkasteelen; Als de Kat weg is....., Oorlogsfilmen.

Berichten van Schouwburgen en Bioskopen

Molière. — Eerste opvoering van het stuk van Alex. Dumas zoon : « La Dame aux Camélias », in vijf bedrijven, met Reine Christian, Robert Cellier en de geheele troep van den Molière-schouwburg.

Galeries. — Deze schouwburg oogst nog altijd veel sukses met zijn vaudevilles; nu is het de beurt van « Le Mariage de Barillon », van Georges Feydeau en Maurice Desvallières.

Scala. — Reeds vele plaatsen werden genomen voor de twee opvoeringen van Zondag van de Revue van de heeren Ed. Bodart en Jef Orban. Groot en klein wil het stuk zien. Het is een mooie, vermakelijke en geestige vertooning.

Olympia. — Eerste opvoering van « L'Ane de Buridan ». Zooals altijd zal deze vertooning veel volk naar de Olympia trekken. Het stuk zal een sukses te meer zijn voor de artisten.

Cinéma Panthéon. — Doorloopende vertooningen van 3 tot 11 uur. — Programma dezer week : Luchtkasteelen, drama in twee deelen; Als de kat weg is..., groot blijspel in vier deelen; oorlogsfilmen en andere belangrijke rolprenten.

Leeuwenspelden.

Door de « Groeningerwacht van Brussel » worden 3 models van koperen leeuwenspelden op de markt gebracht. In dezen tijd van nationale bewustwording zal zeker elke Vlaming den « klauwenden leeuw » als zinnebeeld van zijn overtuiging op das of borst willen dragen.

De twee models VOOR HEEREN kosten 0.75 fr. 't stuk. Het model A is een dasspeld. Het model B dient voor het knopsgat.

Het koperen schildje draagt een prachtigen Vlaamschen leeuw door een sierlijk, sober zwart lijstje omgeven.

Het model VOOR DAMES is in brosjevorm. Het heeft als middenstuk den leeuw zooals hierboven, doch is omin gulden letters de woorden « Vlaanderen bovenal » veel mogelijk hun bestellingen gemeenschappelijk te draagt. Het is een waarlijk prachtig juweeltje, dat slechts 1.00 kost.

Bestellingen met gereed geld gelieve men te zenden aan de « Groeningerwacht van Brussel », Groote Markt, 16, Brussel. Wij verzoeken onze Vlaamsche vrienden zooveel mogelijk hun bestellingen gemeeenschappelijk te doen, ten einde het werk der verzendingen te vergemakkelijken.

Groeningerwachten en andere Vlaamsche vereenigingen zullen ons, hopen wij, in ons werk wel willen steunen.

2065 **Groeningerwacht, Brussel.**

Er wordt gevraagd

Geschikt persoon om den winkel van **Volksopbeuring** alhier te houden.
Zich aanbieden Vrijdagmorgen, 22 Juni, tusschen 10 en 12 uur 's ochtends :
ST-JANSSTRAAT, nr 60. 2015

NOTARIEELE BERICHTEN.

Extract van Plakkaat.

De notaris Jean Van Caillie, Kelkstraat 2, te Brugge, zal overgaan, ingevolge vonnis der Rechtbank van eerste aanleg te Brugge, in dagteekening van 4 Juni 1917, en gelijkvormiglijk aan de wet van 15 Augustus 1854, en overstaan van de heeren Vrederechters van het tweede en derde kanton Brugge, bijgestaan door hunne Greffiers, tot de openbare verkooping, in eene zitting, vastgesteld op Zaterdag, 30 Juni 1917, om 10 uur stipt, 's morgens, in het lokaal « Bovenzaal » van het Vredegerecht van het tweede kanton, Blinde Ezelstraat 1, te Brugge. van de volgende onroerende goederen:

Rechterlijk Arrondissement Brugge.

Koop een.

Eene hofstede met woonhuis, stallingen, land, gras en boomgaard, gestaan en gelegen te Brugge, wijk Zeebrugge, tusschen den Watergang van Lisseweghe naar de zee en de nieuwe statie; gekadastreerd sektie Q, Nos 68a, 69, 70a, 71, 72a, 73b, 75 a, 109 a, 110, 111 en 112a, voor eene gezamentlijke grootte van 7 H. 25 a, en 85 ca.

Ingesteld 15,500 frank.

...Koop twee.

Verscheidene perceelen land en weide gelegen te Brugge, wijk Zeebrugge, bij de nieuwe statie en ten oosten van den nieuwen steenweg, gekadastreerd sektie Q, Nos 70b, 73c, 89, 90, 91a, 99a, 100d, 100e, 102a, 108a en 109c, voor eene gezamenlijke grootte van 3 H. 54 a. en 70 ca.

Ingesteld 4,400 frank.

Koop drie.

Eene hofstede met woonhuis en aanhoorigheden, land, boomgaard en weiden, te Lisseweghe, aan den oostkant van den nieuwen steenweg, gekadastreerd sektie D, Nos 125 b, 126 b, 129a, 130b en 131b voor eene grootte van 2 H. 72 a. en 95 ca.

Ingesteld 8,000 frank.

Koop vier.

Verscheidene perceelen land, weide, boomgaard en hooiland, gelegen te Brugge, wijk Zeebrugge en Lisseweghe, beiderzijds den Watergang van Lisseweghe naar de zee, gekadastreerd te Brugge sektie O, Nos 64c, 142a, 147b, 183b en 184b en onder de gemeente Lisseweghe, sektie B, Nos 142b, 147c, 183a en 184c en sektie D, Nos 118 en 119a. Samen groot 3 H. 86 a. en 85 ca.

Ingesteld 7,000 frank.

Koop vijf.

Verscheidene perceelen land, gelegen onder de gemeenten Brugge en Lisseweghe, west den nieuwen steenweg naar Lisseweghe, kadastraal bekend,teBrugge, sektie Q, Nos 470, 472b, 474, 475/2, 476/2, 476/3, 476a, 477, 478 en 479a en onder de gemeente Lisseweghe, sektie D, Nos 139a, 140, 141 en 472a, voor eene gezamenlijke grootte van 8 H. 71 a. en 50 ca.

Ingesteld 10,000 frank.

Koop zes.

Drie perceelen land, weide en hooiland, gelegen te Brugge, oost van gemelden steenweg, bij kadaster bekend in de sektie Q, Nos 18b, 46a en 53a, voor eene grootte van 56 a. en 90 ca.

Ingesteld 1,000 frank.

Koop zeven.

Drie perceelen land en weide, gelegen te Brugge, west van zelfden steenweg naar Zeebrugge, bij kadaster bekend in de sektie Q, Nos 17f, 17a/2 en 18c, voor eene gezamenlijke grootte van 1 H. 13 a. en 60 ca.

Ingesteld 2.500 frank.

Koop acht.

Verscheidene perceelen land, gelegen als voren, fusschen den Dijk en de vaart van Lisseweghe, gekadastreerd sektie Q, Nos 232, 233, 234, 235, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244 en 245, voor eene gezamenlijke grootte van 3 H. 99 a. en 90 ca.
Ingesteld 4,000 frank.

Koop negen.

Verscheidene perceelen land en hooiland, gelegen als voren, tusschen den Dijk en de vaart van Lisseweghe, bij kadaster bekend in de sektie R, Nos 622/2, 623/2 en 626a/3 en sektie P, Nos 259, 274 en 275, samen groot 1 H. 70 a. en 50 ca.
Ingesteld 2,000 frank.

Koop tien.

Een gebouw en verscheidene perceelen land, gestaan en gelegen als voren, op den hoek van zelfden Dijk en de vaart van Lisseweghe, bij kadaster bekend in de sektie P, Nos 262, 263, 264a, 264b, 265a, 266a en 267a, samen groot 2 H. 47 a. en 95 ca.
Ingesteld 3,000 frank.

Koop elf.

Eene weide, gelegen als voren, tusschen de vaart van Lisseweghe en de domeinen van den Belgischen Staat, gelegen langs den nieuwen steenweg van Lisseweghe naar Zeebrugge, bij kadaster bekend in de sektie P, No 247c, voor eene grootte van 1 H. 96 a. en 10 ca.
Ingesteld 4,500 frank.

Koop twaalf.

Verscheidene perceelen land, gelegen ten westen van den nieuwen steenweg van Lisseweghe naar Zeebrugge, onder de gemeenten Brugge en Lisseweghe, gekadastreerd onder de gemeente Brugge, sektie Q, Nos 160, 161b, 161d, 162b, 163b en 172 en onder de gemeente Lisseweghe, sektie D, Nos 161c, 162a, en 163a, voor eene gezamenlijke grootte van 1 H. 84 a. en 10 ca.
Ingesteld 3,000 frank.

Koop dertien.

Eene hofstede met woonhuis, stallingen en aanhoorigheden, met medegaande gras en land, en eene dreef, gestaan en gelegen te Brugge, wijk Zeebrugge en Lisseweghe, bij kadaster bekend onder de gemeente Brugge, sektie Q, Nos 198, 198/2, 248, 249, 252a, 252a/2 252c/2, 254, 260a, 261a, 262a, 263, 264a/6, 265b, 266b, 266b/2 267b, 267b/2, 268b en onder de gemeente Lisseweghe, sektie D, Nos 252b, 252b/2, 255, 256, 257, 558, 259, 260b, 264b/2, 265a, 266a, 266a/2, 267a, 267a/2, 268a, 269, 270, 284a, 289a, 297b, 298a en 299a, voor eene gezamenlijke grootte van 17 H. 48 a. en 60 ca.
Ingesteld 23,000 frank.

Koop veertien.

Verscheidene perceelen land, gelegen onder de gemeente Uitkerke, tusschen den Dijk en de Watering Heyensluis, bij kadaster bekend in de sektie B, Nos 12, 13, 14, 15, 16, 17 en 20, samen groot 4 H. 58 a. en 90 ca.
Ingesteld 7,500 frank.

Koop vijftien.

Verscheidene perceelen land, gelegen onder de gemeenten Uitkerke en Lisseweghe, beiderzijds de Watering Heyensluis, gekadastreerd onder de gemeente Uitkerke in de sektie B, Nos 48/2, 49, 52, 54, 55 en 58 en onder de gemeente Lisseweghe, sektie D, Nos 392, 394 en 395, samen groot 5 H. 64 a.
Ingesteld 8,000 frank. 4554

Kleine Aankondigingen

De vier regels (minimum) . . . . . fr. 0.50
De bijkomende regel . . . . . fr. 0.20

Dienstaanbod

MEN vraagt voor LEUVEN en omstreken, goede verkoopers vr GAZET VAN BRUSSEL, Zich bevragen in ons depôt. 148, Statiestraat.

MEN VRAAGT verkoopers voor Vlaamsche dagbladen en tijdschriften. Zich wenden, 44, Koolmarkt, van 1 tot 2 uur. Goedewinst. 2053

KNAPPE WITNAAISTER vraagt werk, met de hand of met de machine, nieuw of herstellingen, 67, Brusselsche steenw.. Vorst. 4404

Onderwijs

SNELSCHRIFT. Lessen door gediplomeerden leeraar. Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 3001

Allerhande

DOUCHEN
voor voeding, wasscherijen, verwerijen, enz.
Laat ze vervangen door gewaarborgde vertinde stalen platen of gegalvaniseerd plaatijzer. Onmogelijke mededinging.
VERVAARDIGER:
118, Josaphatstraat,
SCHAARBEEK. 4535

Geneeskundig Cabinet
17, Kruisvaartenstraat
BRUSSEL-NOORD
WATERORGANEN
Geheime ziekten.
Troebel water.
Vrouwenziekten.
Huidziekten.
Behandeling van Dr Ehrlich
Vallende ziekte:
Nieuwe behandeling
RAADPLEGING 304
Zondag van 8 tot 12 uur.
Maandag v. 10 tot 7 uur.
Woensd. v. 12 tot 7 uur.
Donderd. v. 10 tot 7 uur.
Zaterd. van 12 tot 8 uur

Vroedvrouw
Diploma van 1ste klas in Frankrijk en in België.
GEHEIME RAADPLEGINGEN
Gewezen assistent-arts
Nieuwe methode gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14 Martelaarspl 14
Noordstatie, geeft in de Nieuwstraat, Brussel. 3051

Vroedvrouw
2 diploma's 1e klasse,
Ex-interne der hospitalen. 25 jaren praktijk.
VERTRAGING der maandstonden
Behandeling : 10 fr.
Zekere methode, gewaarb. zonder gevaar.
Pensioen op alle tijdstippen
Gematigde prijzen.
Geneesheer aan het huis gehecht
10. Zuidlaan, 10
(Boulevard du Midi) BRUSSEL

Melkkruiken
(Ook zeer geschikt voor soep). Geperst uit *twee* stukken, en andere gesoldeerd met autogène. Zeer sterk. Goed vertind. Steeds kruiken in voorraad. — Botermengers aan lage prijzen. — Melk- kaas- en boterkleursel. — Perkament- en inpakpapier. — *Alle* melkerijbenoodigdheden. — JOZEF BUYL, 184, Poststraat, 184 Brussel 3641

BANK- EN WISSELKANTOOR
"L'Informateur Boursier"
163, Henegouwlaan, 163
Betaling van koepons tegen de beste voorwaarden:
Argentijnsche, Domingo's, Oostenrijksche, Duitsche Hongaarsche, Cedels, Braziliaansehe, Spaansche, Deensche, Fransche, Hollandsche, Japansche. Zwitsersche, Zweedsche, Noorsche, Venezuelaansche.
Aan- en verkoop van titels.
Kostelooze financieele inlichtingen. 4154

Groothandel in Papieren
Gustave GIRALDO
FIRMA BESTAANDE SEDERT 40 JAREN
BRUGGE, Eecknoutstr., 18, BRUGGE
Fabriek van alle soorten van Papieren Zakken en Etiketten. - Omslagen voor Banken. Stalen, Waardepapier., enz. Allerhande zakken voor : Winkeliers, Pasteibakkers, Beschuitbakkers, Suikerijfabrikant., Apothekers, Modisten, enz. Rondellen met en zonder kanten voor Pasteibakkers. - Bijzonderheid van kantenpapieren. - Papieren voor Spekslagers, Winkeliers, Brouwers, enz. 3411
Inpak-papieren in alle Formaten
-: Riemen, Rollen en Bobijnen :-

Het beste Waschpoeder om het Linnen te reinigen en te bleeken
FLEUR DE NEIGE
Tast het linnen niet aan
—o- In kisten van 100 pakken voor -o—
drogisten, kruideniers en kleinhandelaars
VOOR WASCHVROUWEN. In zakken van 25 kilogr te huis besteld voor BRUSSEL en OMGEVING.
ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ
'La Fleur de Neige'
—o- WASCHPOEDER -o—
58-60, Noordlaan, 58-60, BRUSSEL
—o- (TRAMSTILSTAND FINISTÈRE) -o— 4418

Stopverf TENAX
VOOR GLAZENMAKERS
DE BESTE DIE ER BESTAAT 4393
Bruno v. HAAREN 3, Waterloostraat - ANTWERPEN -

IK KOOP : Aandeelen : « Les Provinces Réunies » en « La Métropole Anversoise »; Obligaties : « Caisse Hypothécaire Anversoise ». **VERKOOPER** : « Productora », Serie B. Aanbod en vraag bij « Publicité Decerf », Brussel. 4542

Bij okkasie te koop gevraagd
Eet- en Slaapkamer-meubileering
Prijsopgave doen aan D. 18, bureel van 't blad. 4558

Juffrouw-Ziekenverpleegster
biedt zich aan voor het oppassen van zieken, oude lieden of kinderen. **Merodestr., 393, Brussel-Zuid.** 4559

Vroedvrouw
Pensioen - Raadplegingen
Geheimhouding
NIEUWE METHODE
gewaarborgd zonder gevaar
Geneeskeer bij het huis
Pensioen : 4 fr. per dag
Verlossing : 50 fr. 3419
164, Keulenstraat
164, r. de Cologne (bij Liedtspl.)
Brussel
Trams 7, 8, 11, 50, 53, 56, 82

Samengestelde scheikundig.
MESTSTOFFEN
voor allen landbouw.
17 fr. de 100 kil. vertrekstatie.
J.-B. Debremaeker
te Dworp-bij-Buisingen. 4154

EZELS
Aankomst van
Verschillende Ezels
Gewaarborgd voorgetrek
181, Anderlechtstraat
BRUSSEL 4512

IK KOOP 4521
BLINKDOOZEN
van alle model, met of zonder firma, zelfs uit niet op elkaar passende deelen bestaande, en in gelijk welke hoeveelheid.
187, Brogniezstraat

Men vraagt **aanstonds** twee goede MAAIERS voor gras. 4557
2, Sint-Jooststraat, 2, BRUSSEL.

Blinkdoozen
IK KOOP ER 4560
tegen fr. 0.03 tot 0.08 het stuk
187, Brogniezstraat

TE KOOP
4 Goede Melkgeiten.
Steenovenstraat, 32,
EVERE. 4561

Ik koop zee. duur
ROLLEN
en Fonografen of Rollen alleen 4521
187, Brogniezstraat

OLIE-kanneties
voor
Melkafroomers
en
Naaimachienen
Alle toebehooren voor
PETROLIE KARBUUR en GAS-licht
31, Zinnikstraat, 31
BRUSSEL
(Rue de Soignies, 31)
4188

BROEKSKNOOPEN, drukknoopen, spelden, parelmoeren knoopen, alsook allerhande knoopen en naaldenwaren af te geven. 4540
Josef P. Gottesmann,
WEENEN, II,
5, Grosse Mohrengasse, 5.

Kartonnen doozen en
INPAKKISTEN.
Ik koop er. 4533
187, Brogniezstraat.

MASSAGE: Wrijvingen tegen rheumatiek, heupjicht, verstuiking en dergelijke euvels.
Thomat, 38, Murillostraat, (Jubelpark). Begeeft zich bij klanten ten huize. 3061

Lindenhout 1917
IK KOOP ER
Aanbieden : 6, Piersstraat
BRUSSEL 4555

Dameskapper
Begeeft zich ten huize
Ondulations Marcel
Gematigde prijzen
—o— 2043
Huis PIERRE
18, Bergensche steenweg

Glazenmakers
200 kil. Stopverf
TE KOOP aan fr. 2.50 per kilo. 4556
Konstantinopelstraat, 33, (Brussel-Zuid). 4556

TOEGELATEN ZEEPZIEDERIJ
ONSCHADELIJK **CIS** ONTSMETTEND
Zeep in poeder. Het beste waschpoeder
bestaande uit soda, silikaat en zeep.
CISOL
Zeep voor huishouden, dubbele stukken, bufteng. hard.
TOILETZEEP
van alle hoedanigheid
ZACHTE BRUINE ZEEP
in bussen van 5, 12 1/2 en 25 kilo. (4523
BELGISCHE FABRIEK VAN SCHEIKUNDIGE PRODUKTEN
139, Bergensche Steenweg, BRUSSEL

BELANGRIJK BERICHT
Nieuw Droog Dok
Met deze maak ik de Heeren Scheepeigenaars en Schippers bekend dat het **Droog Dok** dat ik in nbouw had nu gansch zuiver gereed is, dienstig om alle reparatiën en opkuischen aan schepen te doen.
Lengte 58 meter. — Breedte 23 meter.
Door mijn vroeger welverzorgd werk en eene voortreffelijke bediening hoop ik wel in de gunst van Scheepseigenaars en Schippers te komen.
Let goed op het adres :
Theophiel VAN DER AUWERA-VAN DEN BOSCH,
Scheepsbouwmeester.
Makelaar voor het verzekeren van ijzeren schepen.
Molenveld, n. 19-20 (vroeger Telefoon Boom, 2)
4195 **Eumpst.**

Geheime Ziekten
WATERORGANEN - BLAAS - NIEREN
20 JAREN BIJVAL
De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson
genezen radikaal zonder werkverletting op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflamatiën der waterorganen, blaas en nieren, pisbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebele-, pijnlijke- of brandende waters, speen. Nooit eene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen
APOTHEKEN : **3 fr. de doos** 3202
15, Kruisvaartenstraat, Brussel; De Beul, 57, Lange Nieuwstr. en Breedenraedt, Charlottalei, 2, Antwerpen; De Moor, Brugstraat, 33, Gent.

BEN VERKOOPER
10,000 pakken boonenmeel. Groote partij sigaren. Meel van erwteschelpen. 4.000 flesschen wijn : Bordeaux en Bourgogne en alle artikelen van komiteiten, aan voordeelige prijzen.
WEYTJENS, 8, Cipresstraat, Brussel. 4541

Plaatsing van Kapitalen
voor koop en verkoop van inboedels en gronden; hypotheken 1ste en 2de hand; verhandeling van waarden en alle beurszaken. Wend u in vertrouwen tot de
Banque Immobilière de Belgique
19, Bischoffsheimlaan, 19
welke, door zijne groote verbindingen, in staat is u voordeelig raad te geven en een goede plaatsing te bekomen
Geene kosten bij voorbaat te betalen
4532

La Magyar

DE BESTE SIGARET
Extra-lange
Vervaardigd met de fijnste MARYLAND- en HAVANATABAK
Adonis : Gouden en kurken mondstuk.
Mousmé : Gouden en kurken mondstuk.
Arnico : Fransche soort.
FABRIEK :
28, VAARTSTRAAT, BRUSSEL
(Rue du Canal, 28) 4588

OVERAL TE KOOP
Diadème

Groothandel : 87, Brabantstraat, BRUSSEL.

IN DEZE BENARDE TIJDEN VERZET UWEN GEEST DOOR DE LEKTUUR.
Leest deze week in De Kinderwereld
DE HEILIGE CHRYSANTHEEM
Groot sensatieverhaal van BOBY JACK.
DE KINDERWERELD is de schoonste uitgaat die in België verschijnt, kost slechts **10 centiem** voor 8 bladzijden aangename en spannende lektuur.
BIJ ALLE GAZETVERKOOPERS DES LANDS TE BEKOMEN
Heden begint ook de hartroerende roman van onzen nationalen volksschrijver HENDRIK CONSCIENCE **MOEDERLIEFDE.** 4549

Drukkerij van de GAZET VAN BRUSSEL.